

ٺهندجو خط ڏسي، من سچ ڪوڙ جي ڪوچ لاءِ خبر ناهي
 ڪهڙا ڪهڙا رڻ پٽ رلي آيو. نو ”متر“ ڪري سڏيو
 آهي مولڪي. گلاب نه ٺهندجو متر ناهي پوءِ ڪهڙي
 نالي هو اسانجي گڏجاڻيءَ وقت اچي پر گهٽ ٿيو؟ پاڻ
 لاءِ ائين به سوچيان ٿو ته ٺهندجو پيار متر ٿا ڪان هڪ
 ڏاڪو چڙهي به چڪو آهي. مڃان ٿو ٿون ور ور ڪري
 من ۾ دهرائيندين ته ”دوست ٿي رهڻ ڇا ڪافي ناهي“
 مگر مان پڇان ٿو ته ڇا دوستن وچ ۾ پيار نه ٿيندو آهي؟

”پيار پيار، پيڙا پيڙا“

۽ ڇهه ٺهندجو موليٰ سان پيار ناهي. جي ناهي ته ڪهڙي
 حق سان ٺهندجي گهر ۾ زبردستي ۽ کاڌ و ليتائيندي
 ويندي آهين منهنجي ٽالهيءَ منجهه؟ يا ڪڏهن پيڙا پيڙا
 لپڻ لڻي، منهنجي اکين ۾ ڏسندي، ٺهندجي ويندا ڪي
 منهنجي جيءَ اندر اچائيندي ويندي آهين؟ هر ٽئين
 ساڙهيءَ جو، منهنجين اکين جي ڇاهه سان مهورت ڪندي
 آهين؟ ڀلا ڪهڙو حق آهي توکي ٺهندجا الاهي ڦوٽا
 مون کي ڏيئي، رات ڏينهن مون کي انهن جي ڏسڻ لاءِ

مجبور ڪرڻ جو؟

اڃا به ڪوڙي هٿ ۾ ويهي ڇڄڻ نه لکڻ، نه ڇڻج
”اوکي پيار ڪر ٻان ٿي.“

ارجن

ارجن،

ايڏي النظاريءَ کان پوءِ جو ملڻ، ايترو نڍو ۽ چڙ
ڏياريندڙ ٿيندو، سو نه خواب خيال به ڪين هو. پر
جيڪو ڪجهه ٿي گذريو ان لاءِ معافي گهرڻ ئي دل
آهي.

تون نه ڄاڻين ٿو ته هن ماساف گلاب جي منهنجي
مٿان گهڻي حجت آهي. مون مٿان ٿي چو، سڄي گهر
مٿان. هنجي احسانن کانسواءِ گهر الاجي ڪٿي
هجي ها؟ هن گهر مونکي اجهو ڏيئي ڪيڏو نه احسان
ڪيو آهي! اهو تون نٿو ڄاڻين.

مون ڪٿي ٿي ڄاڻو ته گلاب منهنجو پيڇو ڪندو
اچي. اسانجي مڏر ملڻ ۾ رڳو وجهندو. عجيب انسان
آهي. ڪهڙي حق سان مون تي الز ڪري آيو؟ ڪنهن
استريءَ وٽ سهارو پائڻ معنيٰ مٿس حق ڄمائڻ، الاجي
ڪهڙيءَ ڊڪشريءَ ۾ پڙهيو اٿس؟ سو به مون جهڙي
استريءَ تي، جا ٻڌن کان هر طرح آجو رهڻ چاهيندي
هجي!

بي هڪڙي ڪل جهڙي ڳالهه ٻڌايان. جنهن وقت

هن ٺوڪي چيو، ”ميڊڪا سان ملڻ جو ٺوڪي ڪوئي حق ناهي، الوقت ته ڇتو شينهن ٿي لڳو، مگر رات جو جڏهن گهر آيو، تڏهن سندس شڪل ڏسڻ هاءِ اصل موت کاڌل، انا جهڙي ڪارائيل ٻئي لڳي. مون کي مٿس رحم اچي ويو. هن ويڙهي به مون لاءِ ڇا ڇا نه ڪيو آهي. کيسي مان خط ڪڍي ڏنائين، جو هن سان گڏ موڪليان ٿي.

منهنجي خط ۾ ٻئي ٺڪر تي جيڪي لکي ڏيڻ لاءِ ضد ڪيو اٿيئي، ان کان هاڻ مڙي ويو هوندو. ڇا سڳڻو ٻان سان چوڻ کي ٿي اهميت آهي؟
ميڊڪا

ميڊڪا،

منهنجي خط سان گڏ گلاب جو خط به مليو. منهنجو لوڪر جنهن وقت خط کڻي آيو، تنهن وقت اُچي مون کي روئي ويئي ڪارائيل، نيڪ ٿو جيان ٿي زبردستي پاڇي لپٽائيندي ٿي ويئي ۽ مرندي اچي رهي هئي منهنجي باد، دل چاهي ٿي ڪاش، منهنجي موه مٽي سدائين ساڻ هجي!

ڄاڻان ٿو، گلاب به ڪڏهن اهڙي ئي چاهدا ظاهر ڪئي هوندي ۽ شايد... ليڪن هاڻ جڏهن تون منهنجي ٿي آهين، تڏهن مان ڪا به اڳين ڳالهه باد ڪرڻ نه چاهيندس. هون به مان چرلر کي رڳو سيڪس سٽيند

نه سمجهندو آهيان. چرٿس، مون لاء دماغ جي سؤجهي،
دل جي پرڀلتا ۾ ئي سمايل آهي.

گلاب جو خط پڙهي معلوم ٿيو ته همدجي هلت سبب
سندس پٽي پنهنجي ساري هستي تي ڀاڄي چڪي
آهي. ڇا ايترو به ٿو سمجهي سگهي ته جنهن هومونلڪي
نهنجي دل مان ڪوري ڪڍڻ ٿو چاهي، تنهن سندس
پٽي به سندس دل منجهان ٽوڪي هڪالڻ تي چاهي.
پيار اکر ٻئي جي پيڙا کي محسوس ڪرڻ نه سڀڪاري ته
ان کي ڪوئي پيار سڏي ئي چوڻو... خير.

نهنجو مالهي جيڪي پيلا گل ڪٽي آيو، ان کي
ڏسي بسنت رت جي ڪيسري رنگ وارين ساڙهين
پائل گوپين جي اچي يادگيري پيئي. هوليءَ جا به نه
اهيئي ڏينهن آهن نه. اهيئي گل آهن نه... اڄ شام
جو الڌيري اسٽيشن تي نهنجو انتظار ڪندس، هليا
هليداسين ورسورا جي ساگر ڪناري.

ارجن

ارجن،

هيءُ سڀ ڇا ٿي ويو؟ طوفان کانپوءِ جڏهن اڄ ٺاڀر
۾ ماضيءَ تي ويڙي سوچيان ته ائين ٻيو لڳي، اندر جا
هنيلي ناري ويڙي آهي سا وڏا وڏا ٻڪڪ ڪري پيئي
چوي، ”جيڪو ڪجهه ڪامدا وس ٿي پاڻتان ضابطو
وڃائي ڪهي ٿو، اهو غلط آهي.“ مون به ڄاڻي

اچهي سڳڻو ڪجهه ڪيو آهي نوسان ملڻ تي نه هجي
 اندر جا بي آلت پياس هئي، ان سان پنهنجي پياس
 ملائي ڇڏڻ تي دل هئي ۽ جيڪو ڪجهه ٿي گذريو ان
 لاءِ هن ناريءَ کي ذرو به پڇتاءُ ڪونهي. پر بي ۽
 سندس ڪارن جي بخل ڪمزور، مگر سادي ۽ سماجڪ استعري
 آهي منهنجي اندر اها ٻي ٿي، ”جيڪو ڪجهه ٿي
 گذريو الله جيڪڏهن لوڪي ڪوئي ارمان ڪونهي نه
 دلي بدلي ان پاپ کي ٻيچ چئي اڀرائين جو ڪين ٿي؟
 ارڃن جي شاديءَ جي آڇ ڪي بدن چا لاءِ سمجهي
 ويندي آهين؟“

مگر ذاتي اسمرت آهي هيءُ من اندر ويٺل گهمندي
 ناري. ڪاش لوڪي ڪڏهن ڪا ايتج ۾ هيڏي آساه سان
 ڳالهائيندو نه ٿي ها ۽ ڪاش اسانجي موٽر خراب نه
 ٿئي ها، الهي جهوءَ جي ڪناري، جو ان وقت نوسان
 گڏ ٿيڪسي ۾ موٽڻو پيو. گلاب هتي منهنجي موٽر جي
 مرمت ڪري رهيو هو ۽ منهنجي ڳالهين منهنجي آساه
 پرايل شيالن لاجي ڪيئن منهنجي بگل نٿل من کي سحر
 ڪري ورتو. مان ٿيڪسي ۾ منهنجي ذاتي پاسي ويٺل
 هئس. لاجي ڪيئن ان ويل اچي شاديءَ جي هڪ رسم
 ۾ پيشي نه ڪيو. هڪ ڀيري ڪهه من جي ذاتي پاسي تي
 وهندي آهي. ڳالهه نه ڪل جهڙي هئي، پر ان ڪلچر
 ۾ مناس آهي، ان کان انڪار ڪري نٿي سگهان. مگر

رهن ٿي الهن خيالن کي. من نه اڏامندو ٿي رهندو،
 اڙين ڪلپيدان جي وادين ۾. ساڪار جي دلپا ۾ ٻلا
 الهن ڳالهين کي جڳهه ٿي ڪهڙي آهي. ٺهندون ؟
 منهنجون راهون الهن وروا جي ڪڍاري، الهن
 مهاڻي جي سڏسان جهوپڙي ۽ کالسواء ڪٿي به نه ملي
 سگهيون آهن. اجاڻو هٽمليت واري ”ڪر نه ڪر“ جي
 مواجهي ۾ من ڪجهه وقت پريشان ٿي ويو. ليڪن
 سادي نه آهي واسا جو پنڌن، منجهس پريم نه آهي ٿي
 ڪين. جي ائين نه هجي ها نه مان ٻلا پتي جو گهر جو
 ڇڏي اچان ها؟

مان نه چاهيان ٿي بس ساڳي ٿي ويهي ساري جهان
 کي ڏسان.... تون روز اچي، مون کي هن جهان جون
 رنگين ڪهاڻيون ٻڌائيندو رهين! بس پريشدو رهين هڪ
 عجيب رنگيني منهنجي هن سڄي سڄي جيون ۾.
 هڪ پيار جو اُٻار ساگر هجي، جنهن ۾ سوکيم پيار جون
 ڪر، ڙين لهرون هجن ؟ ٻاٻري ڇڏين ڏک ڏک ۾ هڪ
 بي التف بيڙا !

پيار ؟ بيڙا جي مورلي
 مينڪا

پر نام شرمهتي مينڪا

ڪيترن سهڻن لفظن ۾ جواب ڏنو ائيني منهنجي آڇ
 جو! مگر سهڻا ٿوه ٻين ۾ گهڻا! تو هڪ ڏينهن منهنجي

گهر ۾ ڪم ڪندڙ ماڻهي سميت جي آکاڻي ٻڌائي هئي.
 ٿو چيو هو، هو ۽ ننڍي هوندي پنهنجي ماري کي ڏاڍو
 پيار ڪندي هئي. اڃاڪي ئي هو کيس دغا ڏيئي ورتو
 ۽ ڳوٺ مان ٻي ۽ چوڪريءَ سان شادي ڪري آيو. سميت
 کيس من مان ئي ڪڍي ڇڏيو. جنهن گهر ۾ شادي ڪري
 آئي، ان گهر ۾ به سندس اڳيون پرڀتم آڻي لڳائڻ لاءِ
 آيو، پر سميت ۽ سورهيائيءَ سان اُتي در جو دستر ڏيکاريس
 ۽ پتيءَ جي گوڏن تي مٿو رکي روئي کيس سارو قصو
 ٻڌائي ڇڏيائين.

ميدڪا، ٻڌاء، لاهي پنهنجي اندر ڪاڻي اهڙي پرڀل
 من واري لاري؟

جيڪو ڪجهه جذبات جي طرفان ۾ ٿي گذريو، ان
 تي لوڪي ڏک ڪرڻ جي ضرورت به ناهي. سرشتيءَ جي
 نيمن کي جيترو ئي زور سان ٽون روڪي ويٺي هئين،
 اوترو ئي زور سان هو پنهنجين ڪوڙين هٿرادو پٽين
 کي ٽوڙي ٽوڙي ڊاهي وڌيا. اهو سڀ سڃاڻي ئي هر
 ۽ ان حقيقت کي جهان لالو ڏاڍو آهي شادي، ليڪن ٿو
 ان کي سڏيو آهي واسا جو ٻڌڻ.

جن ڳالهين پنهنجي جيون ۾ رڳيئي آڻي، اهي
 ته سڀ ٻين مسالن جي پيار، پيڙا ۽ حالتن سان ٽڪر
 کائڻ جون ڳالهيون هيون. جڏهن پنهنجي جيون ۾ اهي
 اچڻ ٿيون چاهين، تڏهن ٽون الهن کي در ٻاهران ئي

مونائي ٿي ڇڏين، نيڪ نه آهي، تون به اڪثر اردني
 اميرن جيان، گهر جي چوڪ تان ڇڙهي چپ چاپ ويٺي
 خون پسيدو هڪ ڪنڌڙن جي روئي نڪر واريءَ ويڙهه
 کي ڏسج، ڇو نه توکي ساڳي بڻجي ٿي نه سڀ ڪجهه
 ڏسڻو آهي.

گهر جي چوڪ تان بيهي جڏهن هيٺ لنگهندڙ جهان
 وارن ڏي ٿي لهارين، ٿڌن آهي سڀ توکي لڄ ٿا
 ٻا-ن. بل پر لاءِ الهڃون پيڙائون ڏسي به ڳوڙها نه شايد
 ڳارندي هجين.... ۽ جڏهن مٿي آڪاش ۾ ٿي لهارين،
 ٿڌن فقط سڄي ٿي سڄي ٿي توکي نظر اچي. ان مهل
 تون گهرين ٿي ڪنهن جو سامهه ۽ منهنجو ٿي سامهه توکي
 پيارو ٿو لڳي. مگر انکي به ڪنهن حد تائين محدود
 رکڻ ٿي چاهين، جيتوڻيڪ هڪ پيرو ان ۾ لاکامياب
 وڃي به چڪي آهين...

مگر اهو ڪهڙو روپ آهي ٽنهنجو؟ رڳو ٽنهنجو ئي
 ڇو، اڄڪلهه جيڪي به ان قسم جا سي-آءِ ٻي جي
 رپورٽن ۾ ڪيس آيل ڏٺا اٿم، ان ۾ وڏن گهرن جون
 چوڪڙن ۽ چوڪڙا بس ائين ئي آهن. مٺي الب جيان
 هڪجهڙي کي پنهنجو نرم جهاءُ ڏيڻ کالپوءِ ڪور جي
 سخت گل ڏيکارڻو بيهن. ليڪن ائين نه سرشتي لاس
 ٿي ويندي ميدڪا!

تون هڪ پڙهيل ڳڙهيل لاري آهين، سماج کي ڪي

ڪجهه ڏيڻ تڏهوڪي فرض آهي. ليڪن اهو سڀ ٻوڪي
 نه گهرجي ۽ ٻوڪي ڪپي فقط سوکيم پرائم - ڪم جي
 پڌرڻن کان ڪوئل ۽ برف کان ٿڌو. پنهنجي مهلت
 اندر ڪاٺي هئا کان وانجهيل لاري! سڄي ڪرڻن ۽
 چالڊي کان بيمڪ! قول هوندي به، ائين سڳي وڃي،
 اهو ٻوڪي منظور نه هون. مولوت مهلت ٺاهي، جيوت
 نه آهي ۽ جيوت جيڪا چيڪي مٽي والگر هڪڙيءَ
 پري آهي، منجهس مهلت ۽ مهلت جا سدر گل هر
 وقت ڪلندا رهن ٿا.

ليڪن هيڏي شان شوڪت ۾ رهي، جيڪا سڳي
 جيون جوئي پنهنجي اندر وسامي چڪي هئي، اُنکي
 مان ڄاڻائي نه سگهيس، پنهنجي لاکامياڻي تي مڃان.
 ليڪن جو انسان ڏيڻ ۾ ٻيهي واکا پيو ڪري ”اڃا پوءِ
 اڃا پوءِ“ پر هٿ کان چڪيس نه ”نه مان، نه مان“
 ڪڍو رهي. پنهنجي ڪوئي ڪيئن ٿو اڃاڻي سگهي؟
 سماج جي بدن ڪي نه ٿو ڪڍي ڏاڳي جيان ٽوڙي
 ڦٽو ڪيو، مگر من جي ليم ڪي نه پورن ريت سو ڪار
 نه ڪري سگهين. پر ريت، جا جيون جي امر جوئي آهي،
 ان کي ٿو سمجهو هڪڙو پاڻي جو گلاس ۽ هتان هتان
 ڍڪ وٺي پيئڻ ۾ ٿي ٿو سمجهي ٿر پتي. سڄي نه ملي
 سگهيو نه مٺ ٿي ڪار، ائين گذاري آهي ٿو پنهنجي
 جيوت. ليڪن پنهنجي آتما کي اهو سڀ منظور آهي، ٿي

ڪين. منهنجي آتما سدائين سچ جي گوج ۾ رهندي ۽
 — سچ حاصل ڪري ئي رهندي. هوليڪي گهرجي مون
 جيان بيمار ڪيئون سائڻ، جنهن ۾ ڪوڙ ۽ ملامتي ڪي
 آسويڪار ڪرڻ جي همت هجي. مان ان ”سمتي“ کي
 بهتر ٿو سمجهان، جيڪا ٿو وانگر ڪوڙ ۽ ڏوڪي کي
 جهٽي نه پيئي آهي.

الاجي ڇا ڇا لکي ويندو آهيان. ٺوڪي ڪوئي سچ
 چوڻو ئي ڪين هوم، ڇو ته تنهنجا ڪن فقط سوکير
 پيار جو وران ٻڌڻ لاءِ تيار آهن. سرجڻ، ۽ جيئون، جنهن
 ۾ سگهرش آهي، کپڻ ڪاڇڻ ڪالپوءِ به امر ٿا آهي، اهو
 سڀ ٺوڪي ڪين گهرجي. ٺون ٻڌڻ ٿي چاهين، اها
 ٺاري، ڇا پيار پيار، پيڙا پيڙا ڪندي رهندي ۽ پوءِ
 نه پوريون ٿيل نمائڻ جو مجسمو بڻجي سڪل ٿار جيان،
 هڪ ڏينهن زندگي جي رڻ کان ٿار ٿي، ڪري ختم
 ٿي ويندي.

هن آخرين خط ۾ جيڪي به لکيو اٿم، سو آهي
 ڪوڙو سچ، مگر انکي پيڻ ۾ ئي صحت ۽ جيئون آهن.
 ارجن